

College-agenda 2018-2022

gemeente Rheden

“Er stroomt energie door Rheden.”

HET COLLEGE

v/nr: Dorus Klomberg, Marc Budel,
Gea Hofstede, Carol van Eert,
Ronald Haverkamp en
Hans Kettelerij

voorwoord

De gemeente Rheden ligt prachtig tussen de IJssel en de Veluwe. Maar het zijn de inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties van de zeven dorpen die van onze mooie gemeente een fijne samenleving maken. Als college willen wij graag samen met u deze samenleving nog sterker, mooier en duurzamer maken. Omdat we het belangrijk vinden dat Rheden een gemeente is waar het fijn leven, wonen, werken en recreëren is.

Als gemeentelijke organisatie kunnen we dit niet alleen. Daarom willen we graag een betrouwbare partner zijn waarmee het prettig zaken doen is. Dan is het belangrijk dat wij elkaars taal spreken, dat we op een makkelijke manier met elkaar in contact kunnen komen én blijven en dat we als gemeente goed bereikbaar zijn. Dan gaat de energie stromen over en weer en kunnen we samen tot goede besluiten komen waar u als inwoner blij van wordt.

Werk, duurzaamheid, wonen en jeugd zijn belangrijke onderwerpen waarvoor wij ons de komende vier jaar inzetten. Daarnaast blijven we natuurlijk onze gebruikelijke dienstverlening verbeteren. In deze college-agenda kunt u lezen wat we gaan doen. Maar voor alles geldt dat we dat samen met u willen doen; denk mee, doe mee en buurt mee!

College van burgemeester en wethouders

**Dorus Klomberg, Marc Budel, Gea Hofstede, Carol van Eert, Ronald Haverkamp
en Hans Kettelerij**

College en inwoners maken samen een sterkere,
mooiere en duurzamere samenleving

inleiding

GEMEENTE RHEDEN WERKT SAMEN AAN EEN DUURZAME SAMENLEVING MET:

lokale en regionale
partners

de waterschappen

provincie Gelderland

het rijk

Graag presenteren we u de 'College-agenda 2018-2022'. Hierin zetten we uiteen hoe we de afspraken uit het coalitieakkoord Rheden geeft Energie willen uitvoeren.

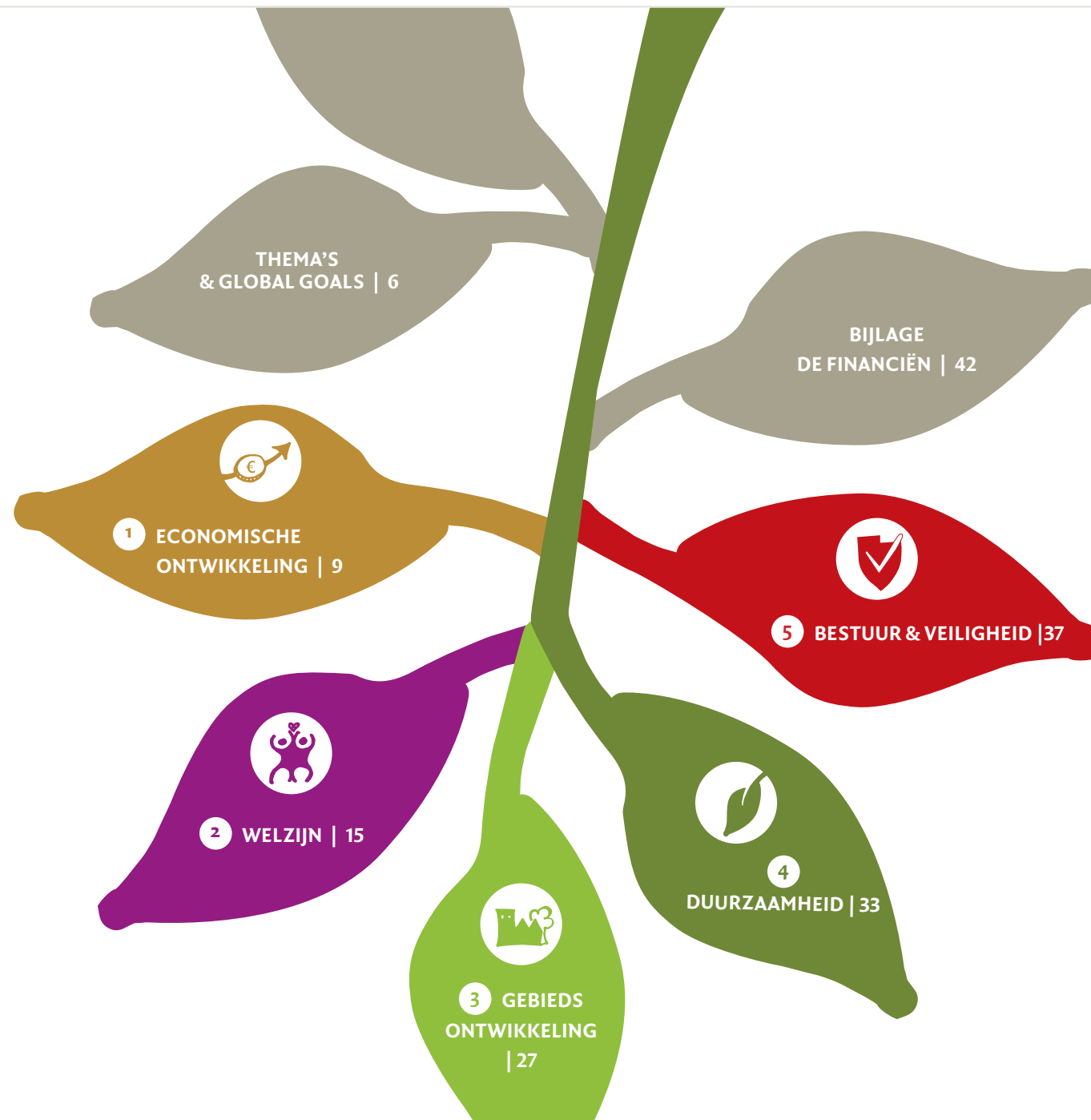
Wij willen in deze bestuursperiode alle zeilen bijzetten om te werken aan een duurzame samenleving. Daarom omarmen wij de zeventien werelddoelen (Global Goals) om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelen en aan de beëindiging van armoede, onrecht en ongelijkheid. Dat lijkt een grote werelduitdaging maar begint bij u en ons. Het gaat om onderwerpen die alle Rhedenaren raken.

Dit collegeakkoord is dan ook thematisch opgebouwd rond vijf clusters van Global Goals. We hebben bij de indeling van de clusters aansluiting gezocht bij de portefeuilles. Dit zijn ze: Economische ontwikkeling, Welzijn, Gebiedsontwikkeling, Duurzaamheid, Bestuur en Veiligheid.

Wij willen de klus klaren door met onze lokale en regionale partners, de waterschappen, provincie Gelderland en het rijk samen te werken aan onze ambities. En door kennis en initiatieven – klein of groot – met elkaar te delen.

Tot slot willen we de komende vier jaar beter verantwoorden over doelen, plannen en financiële begrenzingen van het collegeakkoord. Wij willen beter laten zien of de organisatie op een doelmatige en effectieve manier invulling geeft aan het realiseren van politieke keuzes.

Cijfermatige verantwoording ervaren mensen als onvolledig. Cijfers vormen vaak één weergave van een veel rijkere praktijk. Wij willen graag op verschillende manieren antwoord geven op de vraag of er goed gewerkt is. Daarom willen we, naast de cijfers, ook laten zien wat we doen in de praktijk. Denk aan bezoeken van projecten, filmpjes laten zien, verhalen vertellen en presentaties geven. Daarbij delen we graag de ervaringen en beelden van inwoners, ondernemers en organisaties.

De 5 thema's van het
collegeakkoord & bijbehorende
Global Goals

1 ECONOMISCHE ONTWIKKELING

thema's

- WERK & RE-INTEGRATIE
- ECONOMISCH KLIMAAT EN GROEI
- CIRCULAIRE ECONOMIE
- ONDERWIJS
- RECREATIE & TOERISME

global goals

4 GOED
ONDERWIJS

8 FATSOENLIJKE BANEN
EN ECONOMISCHE
GROEI

10 MINDER
ONGELIJKHEID

2 WELZIJN

- WONEN
- MANTELZORG
- ZELFSTANDIGE SENIOREN
- CULTUUR
- ERFGOED
- JEUGD
- ARMOEDE
- SCHULDDIENSTVERLENING
- VOLKSGEZONDHEID
- SPORT & BEWEGEN

1 EINDE AAN
ARMOEDE

2 EINDE AAN
HONGER

3 GEZONDHEID EN
WELZIJN

6 SCHOON
DRINKWATER EN
GOEDE SANITAIRE
VOORZIENINGEN

11 VEILIGE EN
DUURZAME STEDEN

3 GEBIEDSONTWIKKELING

- RUIMTELIJK KADER
- ONDERSTEUNEN INITIATIEVEN
- WIJKVERNIUWING
- MOBILITEIT EN INFRASTRUCTUUR
- NATUUR EN LANDSCHAP

4 DUURZAAMHEID

- KLIMAATMITIGATIE
- KLIMAATADAPTATIE
- SAMENLEVING AAN ZET
- AFVALINZAMELING EN WATERBEHEER
- DUURZAME EN PASSENDE GEMEENTELIJKE GEBOUWEN

5 BESTUUR & VEILIGHEID

- PARTNERSCHAP
- VEILIGE SAMENLEVING
- GELIJKE BEHANDELING
- DIENSTVERLENING & COMMUNICATIE

9 INNOVATIE EN DUURZAME INFRASTRUCTUUR

11 VEILIGE EN DUURZAME STEDEN

14 BESCHERMING VAN ZEEËN EN OCEANEN

15 HERSTEL ECOSYSTEMEN EN BEHOUD BIODIVERSITEIT

7 DUURZAME EN BETAALBARE ENERGIE

12 DUURZAME CONSUMPTIE EN PRODUCTIE

13 KLIMAAT-VERANDERING AANPAKKEN

16 PARTNERSCHAPPEN VOOR DE DOELEN

5 VROUWEN EN MANNEN GELIJK

17 VREDE, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID

‘Mijn drijfveer is heel bewust ondernemen met oog voor mens en maatschappij.’

Paul de Lange is directeur van de Intrapec groep. Zijn maatschappelijke betrokkenheid en passie is groot. Met zijn bedrijf steunt hij New Day Impact, een organisatie die mensen in nood helpt bij welzijn-, zorg- en educatieprojecten. Intrapec doet aan recycling en is milieubewust.

Naast zijn directeurschap is De Lange ook voorzitter van de ondernemersclub Rheden en lid van de Triple Helix VeluweZOOOm. Ondernemers, Onderwijs en Overheid

werken samen aan succesvol ondernemerschap en ondernemend werknemerschap. Een mooi voorbeeld daarvan is het project Dreamjob. De Lange: “Ik wil jongeren, en zeker degenen die het wat moeilijker hebben, graag kansen bieden. Lokale jongeren kunnen met begeleiding een werk of stageplek bij ons krijgen. Naast dat ze werkervaring opdoen, leren ze ook om zelfstandig te worden, gemotiveerd en gezond te blijven.” Er zijn meerdere bedrijven in de gemeente die hier aan meedoen.

We willen een duurzame en stevige economie. Iedereen die kan moet kunnen werken. Daarom willen we meer banen voor onze inwoners. We vragen nadrukkelijk de ondernemers en het onderwijs hierbij te helpen en vragen de mensen om zelf actief te zijn. Ook willen we een goed woon- en vestigingsklimaat waarin winkelgebieden en bedrijventerreinen aantrekkelijk zijn. Door te denken in termen van grondstoffen in plaats van in afval, willen we met elkaar de omslag maken naar een circulaire economie. Onderwijsinstellingen ondersteunen we bij het voorkomen van achterstanden, het terugdringen van schooluitval en huisvesting. We bouwen aan een gezonde toekomst voor recreatie en toerisme en pakken de drukte en toegankelijkheid van de Posbank aan.

1 ECONOMISCHE ONTWIKKELING

thema's

- 1 Werk en re-integratie
- 2 Economisch klimaat en groei
- 3 Circulaire economie
- 4 Onderwijs
- 5 Recreatie en toerisme

Met de maatregelen uit dit hoofdstuk dragen wij bij aan Global Goals

4 GOED ONDERWIJS

8 FATSOENLIJKE BANEN EN ECONOMISCHE GROEI

10 MINDER ONGELIJKHEID

wat willen
we bereiken?

- **Meer mensen aan het werk**
- **Intensief samenwerken met ondernemers en onderwijs**
- **Terugdringen van bijstandsuitkeringen**
- **Doelgroep heeft een actieve houding**

wat gaan we
daarvoor doen?

**“Nu of nooit!
Samen met
ondernemers
en inwoners”**

RONALD HAVERKAMP

2018 We hebben een helder beeld van het bijstandsbestand nodig, wil de vraag van de werkgever en het aanbod van de kandidaten goed matchen. In het najaar ronden we de analyse van onder meer het arbeidsverleden van de klant, de beroepsvaardigheden en het ontwikkelperspectief af.

2018 We onderzoeken hoe lokale werkgevers meer inzicht kunnen krijgen in het aanbod van mensen in de bijstand die werk zoeken.

2018 tot **2020** We zetten ons in, al naar gelang de behoefte, om voldoende beschutte werkplekken te realiseren volgens de wettelijke verplichting.

2019 tot **2022** We werken aan bestendige uitstroom. Scholing vormt hierbij een belangrijk onderdeel. De vraag vanuit de werkgevers is leidend.

2019 We zetten in op lokaal maatwerk. De gemeentelijke accountmanager heeft nauw contact met het Werkgevers Servicepunt (WSP) en lokale werkgevers.

2019 We experimenteren binnen de Participatiewet. Er komt geen experiment met het basisinkomen.

2019 De samenwerking met het UWV breiden we uit. Mensen die na afloop van WW-periode in de bijstand terecht dreigen te komen, begeleiden we in hun WW-periode in samenwerking met het Werkgevers Servicepunt (WSP) naar werk.

2020 We onderzoeken of we naast de gemeentelijke budgetten ook gebruik kunnen maken van Social Impact Bonds (SIB). SIB is een financieel instrument. We gebruiken het om gezamenlijk maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. Hierbij gebruiken we privaat geld om maatschappelijke vraagstukken op te lossen.

- **Verbeteren van het vestigingsklimaat**
- **Groei van de werkgelegenheid in een duurzame en stevige economie**
- **Intensief samenwerken met ondernemers en onderwijs**
- **Aantrekkelijk maken bedrijventerreinen**
- **Werken aan huis meer mogelijk maken**

- 2018 tot 2020 We voeren de economische beleidsnota (2017) en uitvoeringsprogramma verder uit.
- 2018 tot 2020 We gaan verder met het opknappen van onze bedrijventerreinen. In het najaar onderzoeken we welke andere bedrijventerreinen in aanmerking komen voor een opknapbeurt.
- 2018 tot 2020 We onderzoeken hoe we ondernemerschap kunnen stimuleren. We kijken of we een alternatief kunnen vinden voor IkStartSmart.
- 2018 tot 2020 We willen een betere digitale bereikbaarheid op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Samen met de regio Arnhem-Nijmegen kijken we naar een gezamenlijke aanpak.
- 2018 tot 2021 De detailhandelsstructuurvisie 'Kiezen voor eigen kwaliteit' (2017) voeren we verder uit. Het doel is om toekomstbestendige winkelgebieden te krijgen. De bestaande projecten zoals Zuidflank Rheden en de vernieuwing Callunaplein en de individuele centrumplannen vormen een belangrijk onderdeel bij de realisatie. We leggen maandelijks bedrijfsbezoeken af.
- 2019 tot 2022 We willen lokale ondernemers meer betrekken bij lokale opdrachten. Vooral als het gaat om opdrachten kleiner dan €50.000,-. We onderzoeken of het huidige aanbestedingsbeleid helpt om de doelstelling te halen. Prijs, kwaliteit, maatschappelijk rendement en circulariteit blijven leidend.
- 2019 We onderzoeken met de BIZ vereniging Centrum Velp en inwoners hoe de Hoofdstraat in Velp beter, veiliger, toegankelijker en verkeersvriendelijker kan functioneren. Voetgangers en fietsers krijgen meer ruimte.
- 2019 Samen met de BIZ vereniging Centrum Velp, BIZ vereniging Centrum Dieren en ondernemersvereniging Rheden & De Steeg stellen we een realistisch en uitvoerbaar leegstandsbeleid op.
- 2019 We besteden aandacht aan de ontwikkeling van werkgelegenheidslocaties en ondersteunen lokale bedrijven bij het verbeteren van hun locatie. We werken mee aan een alternatieve invulling van leegstaand vastgoed, wanneer dit de economie versterkt.
- 2020 We onderzoeken of er een versoepeling kan komen van regels voor ondernemers.
- 2020 We onderzoeken in hoeverre ondernemers nog meer vanuit huis kunnen werken. We verruimen het bestaande beleid.

wat willen
we bereiken?

- **Duurzame recycle-economie voor de toekomst samen met bedrijfsleven**
- **Hergebruik van grondstoffen**
- **Omslag maken naar circulaire economie**

wat gaan we
daarvoor doen?

2018 In het najaar starten we met de voorbereidingen voor een beleidsplan 'Circulaire economie'. We dagen onszelf hierbij uit om buiten de bestaande kaders te denken en te handelen. Het uitgangspunt is dat op de lange termijn circulaire projecten kostenneutraal zijn.

2019 We betrekken het onderwijs en de lokale Triple Helix om ondernemers te helpen bij de circulaire economie.

- **Iedereen in staat om te leren en zich te scholen**
- **Ondersteuning onderwijsinstellingen**
- **Voorkomen van achterstanden**
- **Terugdringen van schooluitval**
- **Goede huisvesting**

2018 We ontwikkelen een nieuw Peuter- en VVE beleidsplan en maken nieuwe resultaatafspraken met de besturen van VVE aanbieders.

2018 Samen met de ondernemers en het onderwijs onderzoeken we hoe de aansluiting tussen onderwijs en het bedrijfsleven kan verbeteren.

2018 We gaan met het onderwijs in gesprek over het onderwerp veiligheid. Belangrijke gespreksonderwerpen zijn: radicalisering, huiselijk geweld en loverboys.

2018 De wijkteams gaan een intensievere relatie aan met het onderwijs. Daardoor maken we het passend onderwijs beter.

2018 tot 2022 We zetten ons vroeg in voor het voorkomen, herkennen en terugdringen van laaggeletterdheid. Dit vanuit het perspectief om goed te kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit kunnen we realiseren met VVE, Bibliotheek op school, Taalhuis en de Voorleesexpress. We hebben de landelijke subsidie nog niet in beeld.

2018 We werken samen met het onderwijs aan de thema's: gezondheid, duurzaamheid, veiligheid en kansengelijkheid.

2019 tot 2022 In 2019 komt er een nieuw Peuter VVE (Vroegtijdig Voorschoolse Educatie) beleid. Vooraf bekijken we hoe VVE kunnen optimaliseren. De evaluatie peuterbeleidsplan 2016-2018 gebruiken we voor de actualisatie.

2019 Samen met de onderwijs en het bedrijfsleven onderzoeken we de haalbaarheid van een vakschool op het gebied van techniek. De lokale Triple Helix wordt hierbij betrokken

2019 We actualiseren het Integrale 'Huisvestingsplan Onderwijs' (IHP) in 2019. In het nieuwe huisvestingsplan krijgt duurzaamheid een belangrijke plek.

2019 tot 2022 We werken samen met het onderwijs aan thema's die staan in de Strategische Agenda: gezondheid, duurzaamheid, veiligheid en kansengelijkheid.

- **Meer groei en een gezonde toekomst voor recreatie en toerisme**
- **Betere spreiding toeristen en recreanten om toegankelijkheid Posbank te verbeteren**

- 2018 Het evenementenbeleid (2017) blijft de basis voor het ondersteunen en stimuleren van evenementen.
- 2018 We omarmen initiatieven. Denk daarbij aan het aantrekkelijk maken van het Apeldoorns Kanaal.
- 2018 We voeren het Masterplan 'Recreatie & Toerisme Veluwezoom' (2016) samen met de ondernemers verder uit. Concrete acties zijn: profilering van de Veluwezoom, versterken gastheerschap, betere spreiding van bezoekers, ruimte voor vernieuwing en kwaliteitsverbetering van het gebied.
- 2018 We trekken nadrukkelijk met de regio op om tot een oplossing voor het vraagstuk: "hoe maken we het buitengebied digitaal bereikbaar?" te komen.
- 2018 Het project 'Voedselregio Rijn IJssel Linge' eindigt in 2018. Samen met gemeenten, producenten en distributeurs willen we kortere voedselketens realiseren en afname van lokale producten laten toenemen.
- 2018 tot 2020 Met bestuurlijke partners in de Zuid Veluwe en in de Veluwe pakken we gezamenlijke projecten op. Afhankelijk van de VeluweAgenda van Veluwe-op-1. Onderwerpen als gezamenlijke profilering, oprichting en financiering van een routebureau en Gelders Arcadië.
- 2019 In 2019 starten we met een onderzoek naar de effecten van een eventuele naamswijziging van het station Rheden. Dit is in relatie tot het gebruik van het openbaar vervoer bij het bezoeken van de Posbank.
- 2019 We verkennen een verbeterde verbinding tussen Rheden en Lathum (gemeente Zevenaar). We betrekken de doelstellingen uit het project Zuidflank hierbij.
- 2019 Het onderzoek naar de emotionele en feitelijke kanten van het gebruik van het Nationaal Park, het bezoekerscentrum en de Posbank is eind 2018 afgerond. In 2019 bedenken we samen met inwoners, ondernemers, natuurbeheerders etc. uitvoerende maatregelen stellen deze vast.
- 2020 Evaluatie van het 'Masterplan Recreatie & Toerisme' (2016). Samen met partners en andere betrokkenen beoordelen we het masterplan en de uitvoering ervan.
- 2020 We gaan samen met ondernemers en onderwijs onderzoeken welke onbenutte locaties voor recreatie & toerisme (economisch en verantwoord) interessant kunnen zijn. Een belangrijk kader is de visie buitengebied.

**“Er heerst hier een warme en gezellige sfeer.
Iedereen doet actief mee”**

Sinds 1 maart 2016 is in de pastorie in de Emmastraat Ons Raadhuis gevestigd. In Ons Raadhuis kunnen mensen vanaf 55 jaar die vitaal in het leven willen staan elkaar ontmoeten. Er zijn heel veel verschillende creatieve activiteiten. Ons Raadhuis draait op twee vaste krachten en vrijwilligers. Een aantal van die vrijwilligers zijn ook de ouderen zelf die een bepaalde taak of activiteit op zich nemen. Ouderen vinden het fijn om met elkaar te eten. Ons Raadhuis heeft aan het leerbedrijf 'Enjoy & Learn' gevraagd om voor en met bezoekers extra gerechten voor de lunch te koken. Zo doen ook ouderen kookervaringen op en is er elke dag een heerlijke lunch.

We willen dat inwoners waardig oud kunnen worden. Daarom helpen we oudere inwoners om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen en te kunnen blijven meedoen. We hebben oog voor onze kwetsbare inwoners en willen eenzaamheid voorkomen en bestrijden. Mantelzorgers, vrijwilligers en initiatieven uit de buurt ondersteunen we van harte. Zij zijn het goud van onze samenleving!

Ons erfgoed willen we in goede staat doorgeven aan volgende generaties. We zijn er trots op. Cultuur vinden we belangrijk, zowel voor de ontwikkeling van kinderen als voor volwassenen. Elkaar ontmoeten en samen dingen doen, delen en genieten. Jongeren moeten zich kunnen ontwikkelen en hun talenten ontplooien. Met onze partners proberen we jongerenproblemen te signaleren en ongewenst gedrag te voorkomen, maar ook hun talenten te ontplooien. We hebben aandacht voor kinderen in armoede en andere financieel kwetsbaren. Sport en bewegen blijft belangrijk voor iedereen. We stimuleren de fysieke, maar ook de mentale en sociale gezondheid van mensen. We zorgen voor duurzame sportaccommodaties.

thema's

1 Wonen	6 Jeugd
2 Mantelzorg	7 Armoede
3 Zelfstandige senioren	8 Schulddienstverlening
4 Cultuur	9 Volksgezondheid
5 Erfgoed	10 Sport & bewegen

Met de maatregelen uit dit hoofdstuk dragen wij bij aan Global Goals

wat willen we bereiken?

- Onderzoek naar nieuwe woonvormen en woonmilieus; zoals Tiny Houses
- Voldoende seniorenwoningen en aangepaste woningen voor mensen met een beperking
- Meer leefbaarheid en verscheidenheid in de wijken
- Beleid voor huisvesting van arbeidsmigranten
- Verduurzamen bestaande woningvoorraad
- Samenwerking met particuliere verhuurders
- Toevoegen van de juiste kwaliteit, kijkend naar de behoefte
- Ondersteuning senioren bij woningaanpassing
- Starters en studenten op de woningmarkt hebben onze aandacht
- Huurachterstanden/schuldenproblematiek zijn in beeld. Huren kunnen worden betaald

wat gaan we daarvoor doen?

2018 We onderzoeken de mogelijkheden van Tiny Houses.

2019 We onderzoeken, samen met de onderwijsinstellingen, studentenhuisvesting. Ook onderzoeken we verantwoorde huisvesting voor arbeidsmigranten.

2021 We scherpen het beleid rondom het plaatsen van mantelzorgwoningen waar nodig aan.

2018 We brengen de particuliere huursector in beeld.

2019 We overleggen met particuliere verhuurders over samenwerking/verduurzamen woningen en starten met het project.

2020 We bevorderen de doorstroming op de woningmarkt, mogelijk door het inzetten van een wooncoach.

2021 tot 2022 We hebben in minstens 1 wijk gasloze woningen.

2018 We onderzoeken de betaalbaarheid van de laagste huurklasse samen met Vivare en in afstemming met de Huurdersvereniging (HVR).

2018 tot 2022 We maken prestatieafspraken voor komend jaar.

2019 We evalueren de woonvisie Rheden 2014-2020 met betrekking tot betaalbaarheid, beschikbaarheid, kwaliteit en leefbaarheid.

2019 We stellen de nieuwe 'Woonvisie 2020-2025' vast. Vraag en aanbod levensloopbestendige woningen zijn in beeld.

2019 tot 2022 We pakken overkoepelende thema's zoals woningbouwprogrammering, wonen en zorg, verduurzamen woningvoorraad subregionaal op. Dit is het uitvoeringsprogramma subregio Arnhem. We doen onderzoek naar woningbehoefte monitoren woningbouw.

2019 Nieuwe regionale huisvestingsverordening.

**“ Wonen is meer dan een dak boven je hoofd.
Het is thuis, waar je je veilig kan voelt. “**

GEA HOFSTEDE

- We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers waar nodig en gewenst
- Bevorderen zelf- en samenredzaamheid
- Voorkomen en bestrijden eenzaamheid
- Jongeren die mantelzorger zijn ondersteunen we

2018 tot 2022 We positioneren Mantelzorg Vrijwillige Thuishulp (MVT) als het loket in relatie tot het Netwerk Informele Ondersteuning. Door de verdere afstemming met formele partijen zoals huisartsen willen we de bekendheid van mantelzorgondersteuning en respijtzorg vergroten.

2018 tot 2022 De rol van de mantelzorger en vrijwilliger in het keukentafelgesprek 'Het Gesprek' pakken we op.

2018 tot 2022 We willen inwoners, vrijwilligers en vrijwillige organisaties ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de samenredzaamheid. Het aanbod van informele mantelzorgvoorzieningen volgt hiermee het tempo van de samenleving.

2018 tot 2022 We organiseren waarderingsactiviteiten, zoals de bloemetjesactie, de dag van de mantelzorger en de jaarlijkse waardering voor vrijwilligers.

2018 In de overleggen met Stoer en MVT bespreken we de ondersteuning van van (jonge) vrijwilligers en mantelzorgers en de gewenste verbeteringen. We leggen dat vast en gaan in gesprek met het onderwijs en de sportverenigingen.

**“Mantelzorgers en vrijwilligers zijn het goud
van onze samenleving.”**

GEA HOFSTEDE

wat willen
we bereiken?

- Inwoners kunnen waardig ouder worden
- Meer samenredzaamheid in de dorpen
- Ontmoeting en ontspanning is laag-drempelig; eenzaamheid voorkomen
- Ondersteuning senioren bij woningaanpassing
- Senioren zijn bekend met gemeentelijke voorzieningen; we kennen hun wensen en behoeften
- Aansluiting van formele op de informele ondersteuning met de samenleving
- Inwoners kunnen zich lang zelfstandig redden en meedoen. Ze krijgen passende voorzieningen

wat gaan we
daarvoor doen?

2018 tot 2022 We stimuleren het gebruik van technologische middelen bij mensen met beginnende geheugenproblemen.

2019 In het regeerakkoord is extra geld vrijgemaakt voor waardig ouder worden. Dit geld zetten we in voor het bestrijden van eenzaamheid, door het verbinden van mensen.

2019 We bevorderen respijtzorg, dagopvang en onafhankelijke cliëntondersteuning.

2019 tot 2022 We geven ook aandacht aan zingeving. Hierbij zoeken we de verbinding tussen generaties.

2018 tot 2022 Op basis de dorpshuizennota voeren we met alle dorpshuizen gesprekken en maken een uitvoeringsagenda.

2018 tot 2019 In 2018 stellen we een buurtnota 'Sociale Samenredzaamheid' op, gericht op kwetsbare inwoners. We kijken hoe andere voorzieningen hierop kunnen aansluiten.

2019 We stellen met stakeholders een uitvoeringsagenda op van de buurtnota in relatie tot het Rhedens model.

2019 tot 2022 Het inkooptraject van de professionele ondersteuning die nodig is voor opbouw sociale samenredzaamheid wordt in 2019 gestart.

2018 tot 2022 We stimuleren woningaanpassingen. Zo kunnen mensen langer thuis wonen. Met woningcorporaties maken we hierover afspraken.

2018 tot 2022 Getrainde vrijwilligers bezoeken inwoners van 70 jaar en ouder. Zij informeren ouderen over (gemeentelijke) voorzieningen en verwijzen hen door.

2018 tot 2022 Er zijn er vier sociale cafés met de bedoeling om onderlinge verbinding met professionals te versterken. In 2018 sluiten we aan op deze nieuwe vorm.

2018 tot 2022 We werken in regionaal verband aan het vernieuwen en verbeteren van onze maatwerkvoorzieningen op begeleiding en ondersteuning op locatie.

2019 tot 2022 We bevorderen onafhankelijke cliëntondersteuning voor alle inwoners zowel professioneel als vrijwillig.

2019 tot 2022 We maken afspraken met het Netwerk Informele ondersteuning over de uitdagingen rondom kwetsbaarheid.

“Niet je beperking telt, maar wat je kunt.”

GEA HOFSTEDE

- Behoud van de kwaliteit van het cultuurhistorische erfgoed
- Erfgoed draagt bij aan de beleving en promotie van de gemeente
- We delen kennis over erfgoed, bij-voorbeeld via Rheden op de Kaart en de Open Monumentendag
- Partnerschap in het verenigingsleven stimuleren door cultuur
- Verbinden van mensen en groepen door cultuur
- Culturele ontwikkeling van kinderen stimuleren
- Erfgoed beschikbaar stellen voor vestiging van ateliers of kleine bedrijfsruimtes
- Verduurzamen gemeentelijke monumentale panden
- Ondersteuning bedrijven door flexibel te bestemmen

2018 tot 2022 We ondersteunen eigenaren bij het in stand houden ervan met advies en subsidiering.

2018 tot 2022 Samen met de andere Gelders Arcadië gemeenten bereiden we jaarlijks een theatercarroussel op 10 landgoederen in de vijf gemeenten voor.

2018 tot 2022 We geven invulling aan erfgoededucatie in het basisonderwijs.

2018 We bereiden een gebiedsatlas voor.

2019 tot 2022 We onderzoeken de mogelijkheden (bv via fondsen) om het (archeologische) verleden te ontsluiten, bijvoorbeeld met virtual reality.

2018 We maken nieuw cultuurbeleid.

2018 We ondersteunen de basisinstellingen RiQQ, Bibliotheek en Filmhuis Dieren structureel en maken afspraken over hun bijdrage aan het cultuurklimaat. Het uitgangspunt is dat we de activiteiten subsidiëren. Hierna onderdeel uitvoeringsplan.

2018 tot 2019 We continueren de huidige podiumregeling en onderzoeken of we deze regeling kunnen uitbreiden met de professionele podia.

2018 We zetten combinatiefunctionarissen (cultuur)educatie in op scholen. Hierna onderdeel uitvoeringsplan.

2019 We ondersteunen het Kamerorkestfestival ZOOM! op basis van een uitvoeringsplan.

2019 We investeren in een toekomstbestendig RIQQ.

2020 We subsidiëren structureel een podiumregeling voor culturele- en maatschappelijke organisaties.

2018 tot 2022 We pakken het project 'Duurzaam Erfgoed Rheden' op.

2018 We leveren het deelproject 'Zonnige Gezichten' (beleid zonnepanelen in rijksbeschermd dorpsgezichten) op.

2018 tot 2022 In lopende herbestemmingsvragen zorgen we ervoor dat we erfgoed onder de huidige regelingen kunnen herbestemmen voor de vestiging van nieuwe functies zoals ateliers en kleine bedrijfsruimtes.

2019 tot 2022 Vanuit de Omgevingswet onderzoeken we de mogelijkheden van een flexibele (her-)bestemming voor erfgoed.

2019 tot 2022 Bij een positieve evaluatie van 'Paspoort voor Laag-Soeren' starten we met de gebiedspaspoorten voor de beschermde gezichten Dieren en Velp.

wat willen
we bereiken?

- Fysieke, mentale en sociale gezondheid van onze jeugd
- Uitval voorkomen
- Signalerings- en verwijfsfunctie is beter ‘
- Actieplan Pleegzorg’ is vertaald naar de Rhedense situatie

wat gaan we
daarvoor doen?

2018 tot 2022 We subsidiëren diverse organisaties die lichte hulpverlening bieden.

2018 tot 2019 Voor de integrale aanpak ‘Alcohol en Drugs 2017-2020’, inventariseren we de specifieke behoefte en wensen van het onderwijs voor informatie over middelengebruik. We onderzoeken of en hoe we alcohol- en softdrugsgebruik rond jongerenontmoetingsplekken kunnen voorkomen.

2018 We brengen bestaande samenwerkingsafspraken met leerlingen, ouders, mentoren, jeugdartsen en consultants leerlingzaken in beeld.

2019 We maken scherpe samenwerkingsafspraken, waaronder die voor spreekuren schoolverzuim.

2019 tot 2022 We voeren de jongerenaanpak uit, om kwetsbare jongeren in overgang naar volwassenheid te ondersteunen. We passen het landelijke actieplan ‘Zorg voor de jeugd’ aan op de situatie in Rheden.

2019 tot 2022 We ontwikkelen echtscheidingsbeleid, waarbij we ons in de eerste plaats richten op het belang van de kinderen.

2019 We brengen de problematieken per gebied beter in beeld in relatie tot de activiteiten van gesubsidieerde organisaties.

2020 Specifiek voor (school)maatschappelijk werk formuleren we een nieuwe opdracht in combinatie met jongerenwerk en leefbaarheid.

2021 tot 2022 We monitoren, evalueren en sturen verschillende opdrachten bij.

2018 We ondersteunen de informatie voor jongeren en ouders en deskundigheidsbevordering voor professionals en passen het aanbod daarop aan.

2018 tot 2022 We starten een nieuwe opdracht voor het jongerenwerk en over leefbaarheid en activering.

2018 tot 2022 We willen graag meer pleegouders. We stimuleren een netwerk en werving op lokaal en regionaal niveau.

2019 We onderzoeken of het mogelijk is steungezinnen in te zetten als informele ondersteuning van gezinnen.

2020 We ontwikkelen lokaal beleid voor jeugdhulp in gezinsvormen en monitoren dit periodiek.

**“Je hebt in het leven maar één talent nodig:
het talent om je droom te vinden.
We helpen met zoeken.”**

MARC BUDEL

wat willen
we bereiken?

- Kinderen moeten kunnen meedoen in de samenleving zonder het stigma van armoede
- Ons armoedebelief is doelmatig
- Het gebruik van de regelingen stijgt
- Jongeren en jong volwassenen van 18 t/m 23 jaar moeten kunnen meedoen in de samenleving

wat gaan we
daarvoor doen?

2018 tot 2022 We evalueren jaarlijks het Kindpakket en zorgen dat het aansluit op de behoefte van het kind.

2018 We nemen deel aan het project Speaking Minds. Scholieren van het ROC doen onderzoek naar een vraagstuk over armoede.

2018 We houden de korte doorlooptijden om een uitkering en/of voorschotten aan te vragen in stand.

2018 tot 2022 We dringen de kosten van Bijzondere bijstand voor bewindvoering terug.

2019 We evalueren tweejaarlijks het minimaalbeleid en laten dit aansluiten bij het reïntegratiebeleid.

2018 We passen onze informatie aan op het onderdeel laaggeletterdheid.

2018 tot 2022 We monitoren en benchmarken jaarlijks het gebruik van de regelingen.

2018 We onderzoeken of jongeren van 18 t/m 23 jaar gebruik kunnen maken van de huidige regelingen en doen een aanbeveling.

2019 We zetten in op een integrale jongeren-aanpak 18+.

“We hebben extra aandacht voor
kinderarmoede.”

GEA HOFSTEDE

- **Schulddienstverlening: een schuldenvrije toekomst**

2018 We evalueren het beleidsplan ‘Samenwerken aan schulden 2016-2019. We betrekken het rapport van de nationale ombudsman over de toegang tot de gemeentelijke schulddienstverlening hierbij. Daarna besluiten we hoe we het beleid gaan uitvoeren.

2018 We voeren de verbeterpunten uit het cliënt-tevredenheidsonderzoek uit.

2018 tot 2022 Wij maken een plan om de kosten van bijzondere bijstand voor bewindvoering terug te dringen.

2018 tot 2022 We evalueren de schulddienstverlening, ook voor jongeren en we voeren die de komende jaren uit.

2018 In 2019 komt er een kwaliteitsmedewerker SDV en hebben blijvend aandacht voor de schulddienstverlening.

2018 Bewindvoering richten we anders in:

- We bespreken met de inwoners die nu gebruik maken van budgetbeheer of onder bewindvoering staan, de mogelijkheden om zelf weer (een deel van) de financiën te regelen en ondersteunen hen daarin.
- We maken afspraken met de sociale gebiedsteams over hun rol bij nieuwe aanvragen voor bewindvoering.
- We maken afspraken met kantonrechter over de in- en uitstroom van inwoners onder bewind.

- **Inwoners met schulden kunnen naar vermogen meedoen in de samenleving**

2018 tot 2019 We doen een proef met een schuldhulpcoach voor jongeren.

2018 We stimuleren vrijwilligers bij lichte vormen van ondersteuning in combinatie met professionele hulpverleners en ketenpartners.

2019 We maken afspraken over integrale aanpak met vindplaatsen, met hulpverleners, met de sociale gebiedsteams en met andere afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie.

- **Schulden voorkomen, vooral onder jongeren en jong volwassenen**

2018 Alle inwoners krijgen op hun 18e verjaardag een informatiemap over onder meer financiën.

2018 tot 2019 We besteden aandacht aan budgeteducatie en gastlessen.

2019 Op basis van de evaluatie schulddienstverlening maken we nieuwe (subsidie) afspraken met preventie projecten voor 2020 en verder.

wat willen we bereiken?

- Iedereen moet kunnen meedoen in de samenleving. Jong, oud, kwetsbaren
- Voorkomen en bestrijden van eenzaamheid

wat gaan we daarvoor doen?

- 2018 tot 2022 We willen in de gebiedsteams zoveel mogelijk zonder schotten werken. Waar mogelijk heeft de inwoner één consulent voor alle diensten. Waar dit niet mogelijk is, zorgen we er voor dat de consulenten goed samenwerken en met elkaar in verbinding staan.
- 2018 tot 2022 We intensiveren de contacten met de huisartsen. We bekijken hoe we bestaande welzijnsactiviteiten en interventies beter kunnen benutten bij zorgvragen.
- 2018 tot 2022 We evalueren de proef Specialistische Ondersteuning Huisartsen jeugd GGZ. We hebben structureel overleg met huisartsen over de samenwerking tussen huisartsen en gemeente.
- 2018 tot 2022 We passen de richtlijnen voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen met een beperking en minder validen toe. Deze passen we toe bij nieuwe ruimtelijke plannen of aanpassingen aan bestaande wegen.
- 2018 tot 2019 Samen met zorgverzekeraar Menzis voeren we een proef uit, waarin inwoners in twee jaar worden begeleid naar een gezonde leefstijl, door middel van leefstijlcoaching, fysiotherapie, diëtetiek en een begeleid sportprogramma.
- 2018 tot 2022 In 2022 zijn we wettelijk verantwoordelijk voor Beschermd wonen. Daarvoor ontwikkelen we de komende jaren een visie.
- 2018 We haken aan bij het Regioplan Beschermd thuis, Wmo-Beschermd wonen en Wmo- Maatschappelijke opvang. Ook sluiten we aan bij Meerjarenagenda Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- 2019 We voeren een analyse uit over de huidige situatie van eenzaamheid. Ondertussen zetten we huidig beleid voort, waar verschillende vormen van ondersteuning en activiteiten ter voorkoming van eenzaamheid onderdeel vanuit maken.
- 2019 Samen met Vluchtelingenwerk informeren we statushouders over wonen, opvoeden en gezondheid.
- 2019 tot 2022 We zetten het preventie- en leefstijlbeleid voort.

- Evenementen rond sport en bewegen
- Ruimte voor sport
- Versterking van het doelgroepenbeleid
- Behoud en verder ontwikkelen van voorzieningen

2018 tot 2022 We stellen een uitvoeringsplan van het Evenementenbeleid op.

2018 tot 2022 We subsidiëren en ondersteunen (denk aan wegafzetting, parkeeraanduidingen, dranghekken e.d.) sportevenementen die in de gemeente plaatsvinden.

2018 tot 2022 We staan open voor initiatieven vanuit de samenleving voor een sportieve inrichting van de buitenruimte. We bieden de mogelijkheid om naast kindertoestellen te kiezen voor andere alternatieven en ondersteunen bij het realiseren van initiatieven.

2018 tot 2022 We introduceren de 'Open Club' gedachte onder sportverenigingen en informeren hen over de ondersteuningsmogelijkheden.

2018 tot 2022 We zetten combinatie-functionarissen sport, beweegcoaches, het programma 'Jongeren Op Gezond Gewicht' (JOGG) en 'Uniek Sporten' in om de sport- en beweegdeelname onder specifieke doelgroepen te bevorderen. Denk hierbij aan ondersteuning van onderwijs en in de wijken, senioren en mensen met een beperking.

2018 We verkennen de effecten van de BTW-vrijstelling voor sport, zowel financieel als voor eventuele mogelijke toekomstige beheersvormen.

2019 tot 2021 We bouwen een nieuw overdekt zwembad, inclusief doelgroepenbad. Daarbij kiezen we voor een duurzaam verwarmingssysteem, zonder gas.

2019 tot 2021 We gaan nader bekijken of de huidige voetbalkooi en skatebaan op de locatie voor het nieuwe zwembad een andere invulling kan krijgen.

2020 We inventariseren welke alternatieven voor rubberkorrels er zijn, ter voorbereiding op vervanging van kunstgrasvelden in de komende jaren.

“Iedereen wint met sport en bewegen!”

MARC BUDEL

‘Velp Zuid klaar voor de volgende generatie’

Beltjeshof is één van de plannen van de wijkvernieuwing Velp Zuid. Hier stonden 60 verouderde kleine woningen. Nu zijn er 50 nieuwe kwalitatieve woningen gebouwd. Er is ruimte voor extra groen en parkeren. Vivare en gemeente hebben afspraken gemaakt over het aanpakken van circa 700 woningen in Velp Zuid. Er worden binnen de wijkvernieuwing circa 170 nieuwe woningen gebouwd.

We werken aan een kwalitatieve woon- en leefomgeving in elk van de zeven dorpen en het buitengebied. Samen met inwoners, bedrijven en organisaties bepalen we wat de voorwaarden zijn voor een aantrekkelijke en gezonde omgeving waar iedereen zich thuis voelt. We blijven de historische karakteristieken van dorpen en buitengebieden koesteren.

3 GEBIEDSONTWIKKELING

thema's

- 1 Ruimtelijk kader
- 2 Ondersteunen initiatieven
- 3 Wijkvernieuwing
- 4 Mobiliteit en infrastructuur
- 5 Natuur en landschap

Met de maatregelen uit dit hoofdstuk dragen wij bij aan Global Goals

9 INNOVATIE EN DUURZAME
INFRASTRUCTUUR

11 VEILIGE EN
DUURZAME STEDEN

14 BESCHERMING VAN
ZEEËN EN OCEANEN

15 HERSTEL ECOSYS-
TEMEN EN BEHOUD
BIODIVERSITEIT

RUIMTELIJK KADER

wat willen we bereiken?

- Ruimtelijk kader op orde
- Inwoners, ondernemers en organisaties dragen actief bij aan beleid
- Omgevingswet is voorbereid
- Eenvoudige regels

wat gaan we daarvoor doen?

- 2018 We ronden de structuurvisie voor het dorp Dieren af. Dieren is daarmee het zevende en laatste dorp waarvoor we een structuurvisie opleveren.
- 2018 We stellen de visie voor het buitengebied op als Omgevingsvisie, om met alle betrokken partijen ervaring op te doen met de nieuwe Omgevingswet.
- 2018 tot 2020 We maken een plan van aanpak voor de invoering van de Omgevingswet. Als voorbereiding hierop stellen wij een omgevingsplan voor het buitengebied op. Economische ontwikkeling, welzijn, gebiedsontwikkeling en duurzaamheid zijn hierin vertaald.
- 2019 We stellen een monitor op die inzicht geeft in de uitvoeringsmaatregelen van alle structuurvisies. Met deze monitor leggen we periodiek verantwoording af over de voortgang, onder meer in onze gesprekken met bewoners- en ondernemersverenigingen.
- 2019 In 2019 stellen we een nieuwe nota grondbeleid op.

ONDERSTEUNEN INITIATIEVEN

- Realisatie van particuliere initiatieven en gemeentelijke projecten
- Proactieve ondersteuning initiatieven
- Welstandsvrij bouwen

- 2018 We begeleiden en werken continue aan nieuwe initiatieven. Doorgaans werken we aan enkele tientallen langlopende initiatieven. Voorbeelden hiervan zijn het opknappen van winkelcentrum Dieren, woningbouw Recordterrein in Velp en het nieuwe zwembad in Velp. Bij nieuwe initiatieven handelen we geheel in lijn met de aanstaande Omgevingswet.
- 2018 Via factsheets informeren we de gemeenteraad twee keer per jaar over de status van grotere projecten.
- 2019 Voor het Rivierklimaatpark leggen we een structuurvisie van alle deelnemende gemeenten voor aan de gemeenteraad. Deze visie beschrijft hoe iedereen het gebied in de toekomst kan gebruiken en welke projecten er zijn.
- 2019 We onderzoeken hoe we welstandsvrij bouwen als nieuwe norm in de praktijk brengen.

- Meer leefbaarheid en woonkwaliteit
- Toekomstbestendige woningen
- Wijkvernieuwing Velp Zuid tot 2025
- Wijkvernieuwing Stenfert in Dieren en Rheden-West

- 2018** Vivare levert in Velp Zuid 50 nieuwe woningen aan de Beltjes-hofstraat op.
- 2019** We vullen de bestaande overeenkomsten met Vivare over de wijkvernieuwing aan met een realisatieovereenkomst voor de resterende deelplannen in Velp Zuid.
- 2019** Samen met Vivare verkennen we de mogelijkheden voor vernieuwing van de wijk Stenfert in Dieren. Afspraken over het verdere proces leggen we vast in een plan van aanpak.
- 2020** In Velp Zuid bereiden we de vernieuwing voor van de omgeving van de Van Oldenbarneveldstraat en de Schaepmanstraat.
- 2021** Samen met Vivare bekijken we of vernieuwing van de wijk Rheden-West mogelijk is. Afspraken over het verdere proces leggen we vast in een plan van aanpak.

- Bereikbaar- en toegankelijkheid dorpen en buitengebied
- Meer verkeersveiligheid
- Ruimte voor fietsers
- Betaalbaar openbaar vervoer
- Goed en efficiënt doelgroepenvervoer

- 2018 tot 2019** We ontwikkelen samen met de provincie Gelderland een snelle fietsroute van Arnhem - Dieren. Ook ontwikkelen we een fietspad door de Havikerwaard. Bij een positief raadsbesluit vindt de aanleg in de jaren erna plaats.
- 2018** Eind 2018 evalueren we het doelgroepenvervoer in de regio Arnhem Nijmegen geëvalueerd. We bekijken of het mogelijk is om het vervoer onder te brengen in de gemeenschappelijke regeling die al voor de WMO bestaat.
- 2019** In ons overleg met de provincie Gelderland vragen we aandacht voor de verkeersveiligheid in Laag-Soeren en de N348 ter hoogte van Spankeren.
- 2019** We onderzoeken of de dienstregeling voor nachtbussen en andere vervoersvormen van Arnhem naar onze dorpen nog beter kan. We onderzoeken of we betaald parkeren in Velp kunnen afschaffen.
- 2020** Op basis van op basis van nieuwe cijfers over het gebruik van de fiets, stellen we een fietsagenda op. Deze agenda geeft onder meer inzicht in de vraag hoe onze wegen, fietspaden en andere (fysieke en digitale) infrastructuur eruit moeten zien met het oog op het toenemende gebruik en nieuwe soorten fietsverkeer, zoals e-bikes.

**wat willen
we bereiken?**

- **Behoud, bescherming en verbetering van natuur en landschap**
- **Meer biodiversiteit**
- **Verbetering IJssel-Veluwe gebied met behoud van bestaande ruimte voor agrariërs**
- **Natuurbeleving en bewustwording**

**wat gaan we
daarvoor doen?**

- 2018 Voor het Rozendaalse Veld stellen we een beheervisie op.
- 2018 Met de 'Operatie Steenbreek' stimuleren we bewoners om hun tuinen groener te maken. We voeren een aantal proefprojecten uit om te onderzoeken welke ondersteuning inwoners hierbij nodig hebben.
- 2019 Samen met de schaapherders en ondernemers bekijken we de mogelijkheden voor het beheer van de Veluwe in combinatie met economische kansen.
- 2019 We stimuleren vrijwilligers actief te zijn in de natuur. Ook betrekken we de jongeren bij dit thema, bijvoorbeeld via het onderwijs, een bomenverdrag (ieder kind plant een boom tijdens basisschooltijd) en de jaarlijkse boomfeestdag.
- 2019 We stellen beheerplannen op voor het openbaar groen, de wegen en riolering. In deze plannen leggen we een link met onze doelstellingen voor natuur en landschap.
- 2019 We zetten extra capaciteit in voor toezicht en handhaving op het gebied van natuur, landschap en groene cultuurhistorie.
- 2020 Met de provincie Gelderland sluiten we een nieuw meerjarencontract over landschapsontwikkeling.

**“Bij nieuwe bouwplannen
werken we nadrukkelijk
samen met de initiatief-
nemers.”**

RONALD HAVERKAMP

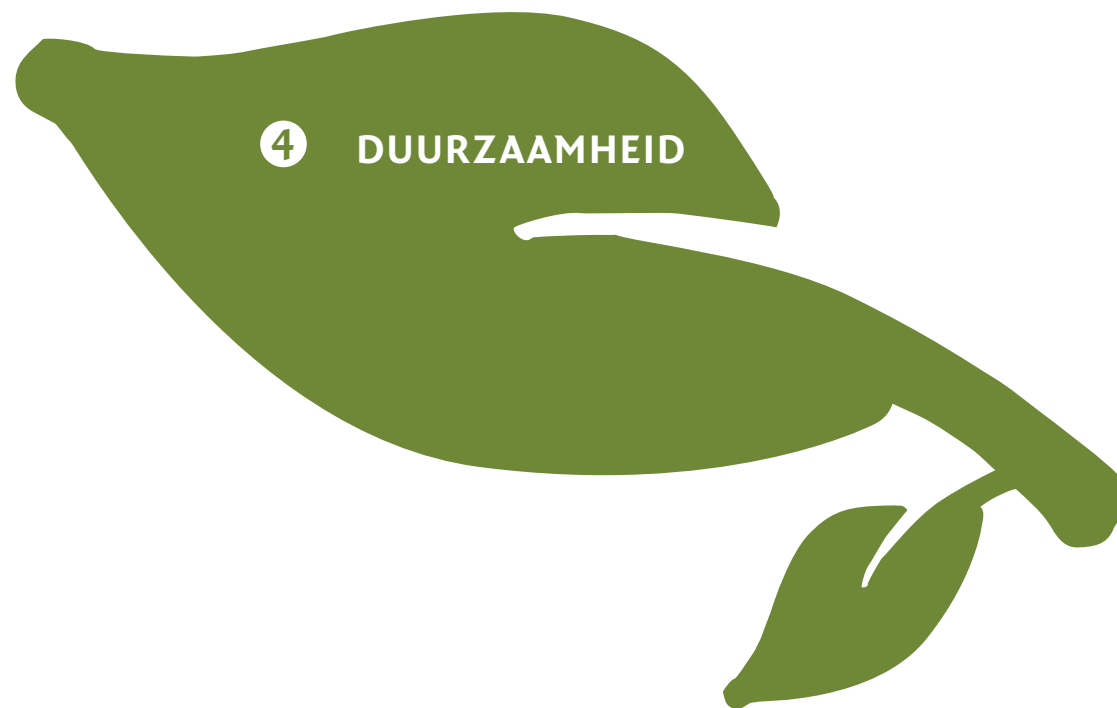

“Kinderen van nu groeien op met duurzame energie en leren wat hun eigen aandeel daarin kan zijn.”

Met het project ‘Laat maar Waaien!’ hebben initiatiefnemers Inge van der Vaart van I-Link en Petra Lettink van Groene Transitie kinderen en jongeren uit de gemeente Rheden kennismaken laten maken met een duurzame energievoorziening en de vooruitzichten voor de toekomst. Ondernemer Erwin Coolen van het bedrijf ECHT liet het project naar bedrijventerrein De Beemd komen. “We laten ook zien hoe gaaf techniek is.” Scholieren uit groep 7 en 8 van meer dan 10 basisschoolklassen bouwden het mini-windmolenpark op een braakliggend stuk terrein op De Beemd.

We werken mee aan een duurzame toekomst. We dragen ons steentje bij aan het beperken van de klimaatverandering. Dit doen we door energiebesparing te stimuleren, door duurzaam opwekken van energie. We willen ons afval zoveel mogelijk gescheiden inzamelen zodat het geschikt is voor hergebruik. Daarnaast beheren en onderhouden we onze openbare ruimte en ons gemeentelijk vastgoed zo duurzaam mogelijk. We pakken een voortrekkersrol op en laten zien hoe we de opgave gezamenlijk waarmaken onder het motto “Minder praten, meer doen”.

thema's

- 1 Klimaatmitigatie
- 2 Klimaatadaptatie
- 3 Samenleving aan zet
- 4 Afvalinzameling en waterbeheer
- 5 Duurzame en passende gemeentelijke gebouwen

Met de maatregelen uit dit hoofdstuk dragen wij bij aan Global Goals

7 DUURZAME EN
BETAALBARE ENERGIE

12 DUURZAME
CONSUMPTIE
EN PRODUCTIE

13 KLIMAAT-
VERANDERING
AANPAKKEN

wat willen
we bereiken?

- Een CO₂ neutrale samenleving in 2040.
- In 2030 is de uitstoot van CO₂ met 49% teruggebracht t.o.v 1990
- 16% van onze energiebehoefte opwekken in 2023. Dit doel neemt een voorschot op het nieuwe klimaatbeleid

- Een klimaatbestendige gemeente
- Overstromingsgevaar beperkt
- Wateroverlast, droogte en hittestress beperkt

wat gaan we
daarvoor doen?

2018 tot 2022 We stellen een nieuw programma 'Klimaat 2019-2021' op. We maken een Uitvoeringsagenda voor de komende vier jaar. Hierin nemen we een 'Warmtevisie (2021)' en een 'Energimix' op.

2018 In het nieuwe programmaplan nemen we het tempo waarin we bestaande woningen van het gas af kunnen krijgen mee. In de plannen voor de nieuwe wijk op de Imbos is al voorzien in woningen zonder gas.

2018 We starten met het plaatsen van circa 15 openbare laadpalen op de al gekozen plekken. In 2021 hebben we in totaal circa 50 laadpalen geplaatst. Dat is naar verwachting voldoende voor de behoefte op dat moment.

2019 tot 2020 We zetten in op een sterke campagne voor energiebesparing en duurzame opwekking.

2019 In de prestatieafspraken met Vivare vragen we uitdrukkelijk aandacht voor duurzaamheidsmaatregelen. Dit geldt voor de komende vier jaar.

2020 We maken een nieuwe 'Woonvisie 2021 -2024' waarin CO₂ reductie een prominente plaats krijgt. Er ligt een sterke relatie met het onderdeel Wonen in het thema Welzijn.

2018 tot 2022 We voeren een eerste stresstest uit op overstromingen, wateroverlast, droogte en hitte. We volgen hierbij de landelijke richtlijnen en we nemen de aanbevelingen mee naar 2020 en volgende jaren.

2018 tot 2022 We streven naar 20% minder verharding in de openbare ruimte. Bij nieuwe inrichtingsplannen bekijken we altijd of we minder stenen terug kunnen leggen dan in de oude situatie.

2020 tot 2022 We nemen eventueel extra maatregelen op water of op hitte. We doen dit aanvullend op het 'Watertakenplan'.

3

AFVALINZAMELING & WATERBEHEER

- 75% hergebruik van afval in 2020. Relatie tussen afval, grondstoffenbeleid en circulaire economie
- Doelmatiger beheer van de (afval) waterketen. Er ligt een sterke relatie met rioolbeheer
- Lastenstijging inwoners en bedrijven beperkt

2018 We stellen een keuzenotitie op voor afvalinzameling. De raad kan kiezen voor een aanpak met en door inwoners, voor een financieel kader en/of voor meer milieurendement.

2018 tot 2022 We voeren het 'Watertakenplan Olburgen 2018-2022' uit. Dit doen we de komende vier jaar.

2019 We stellen een grondstoffenbeleid vast op basis van geldende kaders.

2020 We evalueren het huidige afvalinzamel-systeem.

2021 tot 2022 We maken een plan voor verdere verbetering van de inzamelresultaten en voeren deze uit.

4

DUURZAME & PASSENDE GEMEENTELIJKE GEBOUWEN

- De gemeentelijke gebouwen zijn passend voor de uitvoering van ons beleid. Het gaat hier onder andere om onze scholen, sporthallen en multifunctionele gebouwen
- Onze gebouwen zijn, binnen de mogelijkheden, maximaal verduurzaamd

2018 tot 2022 We stellen een strategisch beleidskader vast voor gemeentelijk vastgoed. We werken vanuit het 'Uitvoeringsplan 2018-2019'.

2018 tot 2019 We stellen een plan van aanpak op voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed over de komende twee jaar en we voeren deel in van het plan uit in 2019.

2019 tot 2022 We voeren het 'Strategisch Vastgoedplan' plan uit.

5

SAMENLEVING AAN ZET

- Inwoners zijn mede-eigenaar van de opgave en ondernemen actie en maatregelen om aan de klimaatopgave mee te werken

2018 tot 2022 We zetten sterk in op een platform met en voor inwoners. We ondersteunen een aantal door inwoners aangedragen icoonprojecten. We willen laten zien wat er kan en trots zijn op wat we doen.

2018 We verhogen eenmalig het kapitaal voor de Duurzaamheidslening.

thema's

wat willen we bereiken?

wat gaan we daarvoor doen?

“Minder praten, meer doen”

DORUS KLOMBERG

**“Aanwezig zijn, luisteren en aandacht geven,
daar gaat het ons om”**

Jeugdboa's maken contact met jongeren en proberen een goede band met hen op te bouwen. Dat doen ze door aanwezig te zijn, te luisteren en aandacht te geven. Ze laten zich zien op de plekken waar jongeren samenkomen, ook als er geen sprake is van overlast. Ze proberen erachter te komen wat er achter het gedrag van jongeren zit. Ze kijken of er zorg nodig is. Daarom zijn er ook korte lijnen met de medewerkers van de gebiedsteams die op hun beurt een eventuele zorg- of hulpvraag verder oppakken.

Willen we onze omgeving leefbaar en veilig houden dan moeten we samenwerken met onze partners, de handen ineen slaan en goed met elkaar communiceren. Samen bereik je altijd meer. We zien inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties als onze partner. Om vraagstukken op te lossen is het betrekken van onze partners essentieel. We geven ze dan ook helderheid. Wat mogen ze van ons verwachten, wat verwachten we van hen en welke afspraken maken we samen?

Tot slot willen we onze dienstverlening nog beter doen door vragen sneller af te handelen en beter te communiceren.

Iedereen moet zich veilig voelen en ieders omgeving moet leefbaar zijn. Daarom pakken we verschillende dingen aan. Zoals geweld, discriminatie en (drugs)criminaliteit. We maken een plan voor personen met verward gedrag en proberen radicalisering en polarisatie te voorkomen. Er mag geen ongelijkheid zijn op grond van geslacht, leeftijd, etniciteit of religie. Gelijke behandeling is voor iedereen.

thema's

- 1 PARTNERSCHAP
- 2 VEILIGE SAMENLEVING
- 3 GELIJKE BEHANDELING
- 4 DIENSTVERLENING & COMMUNICATIE

Met de maatregelen uit dit hoofdstuk dragen wij bij aan Global Goals

16 PARTNERSCHAPPEN
VOOR DE DOELEN

5 VROUWEN EN
MANNEN GELIJK

17 VREDE,
VEILIGHEID EN
RECHTVAARDIGHEID

wat willen
we bereiken?

- Versterken regionale positie en (inter) nationale samenwerking
- Cultuur ambtelijke organisatie sluit aan bij netwerkorganisatie
- Huisvestingskaders
- Samenwerken met onze lokale partners
- Maatschappelijk bewustzijn
- Kracht van de samenleving is zichtbaar

wat gaan we
daarvoor doen?

2018 tot 2022 We leveren aantoonbaar een bijdrage aan de (inter)nationale samenwerking.

2018 tot 2022 We denken actief mee met VNG International.

2018 tot 2022 We werken samen aan de gewenste cultuur. We gaan in 2019 in gesprek hierover met gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie. In 2020 maken we een plan van aanpak 'Cultuurtraject 2021' en voeren dat uit.

2019 tot 2020 We stellen de uitgangspunten voor de huisvesting van de ambtelijke organisatie op. In 2020 stellen we deze vast.

2018 We maken een uitvoeringsplan waarbij de Global Goals een leidraad zijn bij initiatieven.

2018 tot 2021 We actualiseren doorlopend de 'Ik buurt mee!' plannen. We maken de verbinding tussen 'Ik buurt mee!' en de organisatie.

2018 tot 2022 We oriënteren ons op een gebiedsgerichte samenwerking met relevante partners. In 2019 stellen we samen met onze partners een gebiedsgerichte ontwikkelaanpak op voor 2020. Vanaf 2020 voeren we die uit. We evalueren dit in 2022.

2019 We maken de verbinding tussen "Ik buurt mee!" en de organisatie.

2019 Met onze partners maken we afspraken over welke verantwoordelijkheden en rollen iedereen in de samenwerking heeft.

2021 We evalueren de nieuwe werkwijze en effecten van de verbeterpunten.

'Breng je gemeentehuis naar de gemeenschap'

CAROL VAN EERT

- Integrale veiligheid door samenwerking partners
- Professionalisering rampenbestrijding
- Basisregistratie optimaal
- Leefbaarheid
- Aanpak personen met verward gedrag
- Veiligheid en leefbaarheid
- Aanpak georganiseerde criminaliteit (ondermijning)
- Regels voor exploitatie horecabedrijven

2018 tot 2022 We scherpen het huidige veiligheidsbeleid aan door te sturen op integraal samenwerken. We stellen een actieplan voor bewustwording bij medewerkers op. Vanaf 2019 voeren we de acties uit en in 2022 evalueren we.

2018 Vaststelling van een regionaal plan 'Crisis- en rampenbestrijding' door het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) in oktober 2018.

2018 We werven twee medewerkers voor toezicht op basisregistratie gebouwen (BRP & BAG).

2019 We nemen deel aan het project 'Landelijke aanpak adresfraude' en leiden twee toezichthouders op. Voor de komende vier jaar stellen we een uitvoeringsplan op.

2019 tot 2021 We voeren lokaal het regionale plan 2019 uit en trainen onze medewerkers.

2020 tot 2021 We houden toezicht op BAG en BPR, maken een tussenevaluatie van het uitvoeringsplan en de toezicht.

2022 We evalueren de activiteiten op het gebied van integraliteit.

2018 We brengen het vraagstuk rond arbeidsmigranten en cliënten met een multi-problematiek in beeld. We geven inzage in de gewenste opvangcapaciteit. We maken in 2019 huisvestingsregels voor arbeidsmigranten en cliënten met multi-problematiek. In 2020 maken we een plan van aanpak om de integriteit van de bemiddelingsbureaus voor arbeidsmigranten en externe partners te toetsen op betrouwbaarheid. We willen voor alle bewoners uitsluiting en discriminatie voorkomen en hen weerbaarder maken tegen ondermijning en uitbuiting. We geven in 2021 uitvoering aan de plannen en in 2022 evalueren we.

2018 We vragen in samenwerking met politie en justitie een proefperiode aan voor een ANPR-camera en stellen hiervoor voorwaarden en regels op. In 2020 evalueren we de proef.

2019 tot 2022 We inventariseren de behoeften van ondernemers aan cameratoezicht en stellen samen regels op. We gaan voor een publiek-private samenwerking.

2018 tot 2021 We voeren het uitvoeringsplan ondermijning uit en ondersteunen onze medewerkers bij het meldpunt ondermijning. We zetten in op het weerbaar maken van ondernemers en inwoners.

2018 tot 2021 We evalueren jaarlijks de bewustwordingsbijeenkomst van de ondernemers en spelen in op de behoefte aan verdieping die zij hebben.

2018 tot 2022 We stellen nieuw horecabeleid op en vertalen dit in regels. Vervolgens toetsen we de praktijk en evalueren het beleid.

2022 We stellen een nieuw uitvoeringsplan op.

wat willen
we bereiken?

- Aanpak radicalisering en polarisering
- Terugdringen en voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling
- Gelijke behandeling
- Geen (onbewuste) discriminatie en uitsluiting

wat gaan we
daarvoor doen?

2018 tot **2022** We stellen samen met wijk-agenten, scholen, jongerenwerk en hulpverleners een aanpak radicalisering en polarisatie op. We zijn alert op signalen die kunnen wijzen op radicalisering en polarisatie. We realiseren jaarlijks de activiteiten. In 2022 evalueren we de aanpak.

2018 We stellen in samenwerking met de regio een visie op kindermishandeling en huiselijk geweld 2019-2022. We passen het Protocol Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld aan volgens de nieuwe wetgeving.

2019 De gemeenteraad stelt bovengenoemde visie vast. Vervolgens maken we een lokaal uitvoeringsplan 2019-2022 en zetten daarbij in op preventie van huiselijk geweld. We voeren de meldcode in en informeren medewerkers over de toepassing.

2020 tot **2022** We voeren het uitvoeringsplan kindermishandeling en huiselijk geweld uit en organiseren 1 keer per jaar een bijeenkomst. In 2022 evalueren we de regiovisie en het uitvoeringsplan.

2018 tot **2022** We kopen bewustwordings-trainingen voor medewerkers in en trainen alle (nieuwe) medewerkers die direct contact hebben met inwoners. In 2022 evalueren we de trainingen.

2018 We bevorderen het bewustzijn van de jeugd rond ongewenste effecten discriminatie

2018 tot **2022** In de 'Week van respect' schenken we aandacht aan discriminatie door een gastles van de burgemeester op een school. We maken dan het onderwerp bespreekbaar bij jongeren, door aandacht te geven aan tolerantie, anders-zijn, discriminatie en pesten.

2018 tot **2021** We onderzoeken hoe andere gemeenten omgaan met gelijke behandeling. We gebruiken deze ervaringen voor het formuleren van criteria. In 2019 voeren we een proef anoniem solliciteren uit. In 2020 evalueren we en besluiten of we hiermee doorgaan.

**“Iedereen gelijk; het lijkt zo logisch
maar dat is het nog allerm minst.”**

CAROL VAN EERT

- Voldoen aan nieuwe Europese eisen voor de website
- Beter communicatie met een focus op communicatie voor senioren
- Een brede visie op dienstverlening
- Betere service naar inwoners
- Vereenvoudiging van de afhandeling van vragen
- Regie en visie op onderzoek 'Vinger aan de Pols'

2018 We onderzoeken wat nodig is voor het waarmerk 'Drempelvrij' met betrekking tot onze website. We moeten aan nieuwe Europese eisen voldoen. Daarvoor stellen we een plan van aanpak op voor de digitale toegankelijkheid. Niet iedereen kan even makkelijk gebruik maken van een website. Websitebezoekers worden belemmert door technologie (verschillende apparaten, webbrowsers) of persoonlijke beperkingen (laaggeletterdheid, dyslexie, kleurenblind). Per 23 september 2019 voldoet onze website aan de eisen. We monitoren en in 2022 evalueren we.

2018 We doen onderzoek naar communicatie met een focus op communicatie voor senioren. De onderzoeksresultaten nemen we mee in het strategisch marketing- en communicatieplan. In 2020 voeren we uit en evalueren in 2022.

2019 tot 2022 We maken een strategisch marketing- en communicatieplan.

2018 tot 2022 We ontwikkelen een vernieuwde visie op dienstverlening met daarbij aandacht voor maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. In 2019 tot 2020 voeren we uit en in 2022 evalueren we.

2018 tot 2022 We zetten coaches in om medewerkers scherp te houden op gastheerschap, evalueren en stellen doorlopend de werkprocessen bij.

2018 tot 2022 We werken aan coördinatie en regie van onderzoeken om inwoners en bedrijven niet te veel te belasten met onderzoeken die op korte tijd elkaar opvolgen. (Onderzoek 'Vinger aan de pols'). We maken actief gebruik van een onderzoeks- en bijeenkomstenkalender. In 2022 evalueren we.

“De inwoners die het minst tevreden zijn, zijn onze grootste bron om van te leren.”

MARC BUDEL

STRUCTURELE LASTEN

2018

2019

2020

2021

2022

1

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

- Toeristisch/recreatief evenementen
- Herstructurering winkelgebieden

5.000

10.000

10.000

10.000

10.000

50.000

50.000

50.000

50.000

2

WELZIJN EN WONEN

- Bestrijding kinderarmoede
- Schuldienstverlening
- jongeren werk
- Indexatie subsideregeling cao ontwikkelingen (RIQQ)
- ZOOM festival
- Generieke podiumregeling
- Terugdraaien bezuiniging Theothorneregeling
- Nieuw beleid (voortzetten Theothorneregeling)
- Vrije ruimte Cultuur
- Buurtbudgetten

10.000

20.000

50.000

60.000

15.000

25.000

30.000

10.000

10.000

24.000

25.000

20.000

100.000

60.000

15.000

25.000

30.000

10.000

10.000

24.000

25.000

20.000

100.000

60.000

15.000

25.000

30.000

10.000

10.000

24.000

25.000

20.000

100.000

60.000

15.000

25.000

30.000

10.000

10.000

24.000

25.000

20.000

100.000

3

GEBIEDSONTWIKKELING

- Afschaffen betaald parkeren

60.000

60.000

60.000

60.000

4

DUURZAAMHEID

- Gasloos bouwen zwembad Velp (invest. € 400.000)
- Verduurzamen gemeentelijk vastgoed (invest. € 400.000)

20.000

20.000

20.000

20.000

20.000

20.000

20.000

5

BESTUUR EN VEILIGHEID

- Exploitatielasten aanschaf AnPR camera's
- Verder professionaliseren rampenbestrijding
- Implementatie van meldpunt discriminatie
- Overige initiatieven gelijke behandeling
- Regionale samenwerking/Partnerschap
- o,4 uitbreiding fte dagelijks bestuur
- Informatiemanagement
- Minimale renovatiekosten gemeentehuis

12.000

24.000

25.000

2.500

15.000

5.000

15.000

47.000

40.000

50.000

2.500

15.000

5.000

15.000

47.000

40.000

100.000

2.500

15.000

5.000

15.000

47.000

40.000

100.000

2.500

15.000

5.000

15.000

47.000

40.000

100.000

538.000

SUBTOTAAL STRUCTURELE LASTEN

146.000

633.500

703.500

703.500

1.241.500

2018	2019	2020	2021	2022
50.000				
	20.000			
50.000	40.000	40.000		
	75.000			
200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
	250.000	250.000		
	200.000	200.000	200.000	200.000
	160.000	160.000	160.000	160.000
300.000				
5.000				
50.000	50.000	25.000		
	364.000	276.000	188.000	
90.000		566.000	536.000	
20.000	20.000			
765.000	1.379.000	1.717.000	1.284.000	460.000
911.000	2.012.500	2.420.500	1.987.500	1.701.500

INCIDENTELE LASTEN

- 1 ECONOMISCHE ONTWIKKELING**
- Onderzoek/analyse bijstandsbestand

- 2 WELZIJN EN WONEN**
- Verbetering communicatie en informatie schuldienstverlening
 - Kwaliteitsmedewerker schulddienstverlening
 - Schuldrestantlening
 - Meerkosten Dorpshuis Ellecom

- 3 GEBIEDSONTWIKKELING**
- Uitvoeringsplannen structuurvisies (fonds)

- 4 DUURZAAMHEID**
- Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
 - Duurzaamheid
 - Tijdelijke programmamedewerkers
 - Duurzaamheidslening (ophogen)

- 5 BESTUUR EN VEILIGHEID**
- Aanschaf 1 AnPR camera
 - Diverse onderzoeken coalitieakkoord
 - Huisvestingsvraagstuk gemeentehuis:
 - *voorbereidingskosten
 - *tijdelijke huisvesting
 - Ondersteuning coaches

SUBTOTAAL INCIDENTELE LASTEN

TOTAAL

colofon

gemeente Rheden

*tekst & concept
gemeente Rheden ©*

*visualisatie & concept
Carien Franken, Bureau Visuele Vertalingen*

*fotografie
Barbara Kerkhof, Studio Arnhem*